

Posudek na bakalářskou práci Jarmily Ďuríčkové: „Šikana očima učitelů“

Vypracovala vedoucí práce: PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.

Předkládaná práce se věnuje téměř „klasickému“ tématu školní psychologie, šikaně. Zachycuje ji ale nezvyklým a netradičním úhlem pohledu, pomocí výpovědí učitelů. Právě záměr sledovat šikanu ve školním prostředí jako jev pojmenovaný učiteli je cenným aspektem této práce. Z pozice vedoucí práce mohu říci, že kolegyňe sama téma své práce našla, pečlivě a samostatně se věnovala realizaci vlastního výzkumu, v průběhu realizace výzkumu a zpracování výzkumných dat si osvojila základní dovednosti klíčové pro realizaci kvalitativního výzkumu a základní dovednosti pro psaní akademického textu.

Autorka text své práce rozdělila na 4 tematické celky, z nichž 3 mají charakter teoretických opor pro vlastní výzkum a jeden celek je popisem a zpracováním realizovaného výzkumu. K textu práce patří i soubor příloh s přepisy realizovaných rozhovorů a vzory informovaných souhlasů použitých v rámci výzkumu. Formální prezentace textu je možná trochu zvláštní, celou práci otevírá úvod, který není jako kapitola číslován, Závěr práce je ale číslován jakou součástí výzkumného oddílu a může tedy být vnímán jen jako závěr/shrnutí výzkumné části. Diskusní část k výzkumu s interpretačními vstupy v práci de facto chybí, i když se interpretaci blízké pasáže místy objevují v textu kapitoly Výsledky výzkumu.

Teoretický oddíl práce definuje šikanu jako sociálně patologický jev a nastiňuje její různé formy - jak je pojmenovává odborná literatura. V textu ale trochu chybí zdůraznění nebo generování pracovní definice šikany, o kterou by se opírala sama autorka pro potřeby vlastního výzkumu. Pravděpodobně nejdůležitější součástí teoretických opor je kapitola o výzkumu šikany z perspektivy učitelů- zde si autorka shromažďuje informace potenciálně vhodné pro interpretace závěrů vlastního výzkumu. Ostatní části teoretického celku zasazují šikanu do kontextu systému vzdělávání pedagogů a do kontextu systému poradenské péče a prevence sociálně patologických jevů na školách. Pro čtenáře je dle mého názoru obtížné, že celek teoretických opor není shrnut ve formě klíčových tezí/opěrných bodů pro výzkumnou část. Autorka tak ponechává na čtenáři, aby význam jednotlivých teoretických opor sám pojmenoval a aby je i zhodnotil při četbě celku s popisem realizovaného výzkumu.

Výzkumná část má stručně prezentované metodologické pasáže, v jejich průběhu je představena výzkumná otázka, uplatněná technika sběru dat, popis procedur při realizaci sběru dat a stručný popis výzkumného vzorku. Poměrně dobře jsou popsány postupy uplatněné při zpracování výzkumných dat, i když samotný report výsledků výzkumu neumožňuje postupy popsány v kap. 4.4. sledovat – čtenář neví, kde je v dalším textu řeč/prezentace kódů a kategorií, které mají být provedením analytické práce. Čtenář je dokonce nucen číst poměrně rozsáhlé pasáže v kap. 4. 7., aniž by k nim měl „návod“ – tedy aniž by věděl, proč je text kap. 4. 7. strukturován jak je strukturován, jak byly jednotlivé úryvky vybírány, kde se nachází přehledné výsledky analytické práce.... Trochu tedy v celkovém náhledu text v kap. 4. 7. působí jako nedokončený, dostává se na úroveň pečlivého popisu/třídění, ale nepřináší shrnutí, vhled, interpretace a jasnou odpověď na položenou výzkumnou otázku “ Jak učitelé rozumějí šikaně? “. Prosím tedy autorku, aby na svoji výzkumnou otázku přehledně a jasně s použitím vlastních závěrů výzkumu odpověděla alespoň v rámci obhajoby.

Celkově hodnotím práci kolegyňe Ďuríčkové jako bohatou především shromážděným výzkumným materiálem, ale s rezervami na úrovni analytické práce, interpretační práce i v oblasti propojení vlastních poznatků s poznatky odborné literatury. Z hlediska formálních aspektů je v textu teoretických opor dobrá citační práce. V celém textu práce možná chybí trochu více ohledu na nezasevěného čtenáře – provázející a vysvětlující pasáže, práce s prvky zvýraznění důležitého a shrnutí podstatného apod.

Pro obhajobu navrhuji hodnocení na hranici známek velmi dobře a dobře.

Seidlová Málková Gabriela

Praha 15. 9. 2015